

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra Fra Piazza del Popolo · I

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Fra Piazza del Popolo", i Bergsøe, Vilhelm: *Fra Piazza del Popolo*, udg. af Flemming Conrad ; Lars P. Romhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, [1988], s. 617. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bergsoev01ny-shoot-idm139673026741152/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Fra Piazza del Popolo

- 70 *Bastionerne*: se s. 600. – *slaae an*: give genlyd. – *Søhøvedens Kaserne*: på hjørnet af Solvgade og Østervold (Kd4). – *Rosenborg Bastion*: Kc4. – *Re-tariteten* ... *Toner*: hornsignal, der befaler soldater at gå til ro om aftenen. – *Hovedvagtten*: Københavns vigtigste militære vagtbygning på Kgs. Ny-torv (Kc5) – *Allegro*: hurtigt, livligt musikstykke eller tilsvarende spille-stil – *Laboratorium paa Christianshavn*: de militære laboratorier i nuvæ-rende Wildersgade (Ke7), jf. Er II (1900) 43 og andersteds. – *Dannevirke* ... *Dybbøl* ... *Fridericia*: befæstede steder, hvor der kæmpedes i krigen 1848-50.
- 71 *den tappe Landsoldat*: titel på soldater sang fra 1848 af Peter Faber («Den-gang jeg drog afsted»). – *Konsten*: jf. slægekunsten. – *Læret er jo læret* ... *Kjøbenhavneren*: talemåde. – *Damon og Pythas*: Damon og Fintus (4. årh. f.Kr.) i Syrakus vandt berømmelse for deres selvopofrende venskab og viste derved den pythagoræiske læres moralske niveau; jf. Pythia: Apol-lons præstinde ved oraklet i Delfi. – *Voldbakkens*: Østervolds skråning. – *Frideriks Hospital*: hospital for fattige, beliggende mellem Amaliegade og Bredgade; det nuværende Kunsthistorisk museum (Kf4). – *Skalpel*: kirur-gisk kniv.
- 72 *tage Regies*: gøre krav på modydelse, tage opregning. – *Dæmon*: ond ånd. – *Sikken Varm mod Choleraen*: jf. *Nyt Præservativmiddel mod Cholera* (4. opl. 1853) og K. Pfeufer: *Et Varm mod Choleraen* (1853, 6. opl. så). – *Aftenber-tingen*: dagbladet Berlingske Tidendes aftenudgave 1844 ff. – *Oblat*: klstermærke.
- 73 *paa den forkeerte Side af Lagner*: ud i et losagtigt liv. 1. udg. (1867) 84 har den forkeerte Side i Lauget, dvs. i de ugifte kvinders lag.
- 74 *Philosophgangen*: se s. 601 og Kc6. – *Mangel paa Elektricitet*: samspillet mel-lem kolera og elektricitet omtales fx i W. Sanders *Oplysende Vink til Kindskab om Choleraens Natur* (1854). – *Kallebodstræand*: Ne7-8. – *Chri-stianshavns Apothek*: Torvegade 19 (Ke6). – *Reberbane*: anlæg til fabrika-tion af reb, beliggende ved Christianshavns vold for enden af Langebro (Kd7).
- 75 *transparente Malerier*: billeder af tyndt materiale, der kan belyses bagfra. – *Pfaltenborg(sagt)*: et usselt natherberg for hjemløse i København, be-liggende på hjørnet af Rosenborggade og Aabenraa (Kc4). – *Tordensky-er*: se n.t. s. 33.
- 76 *Ballerne og Quæerne*: kuglerne og stokkene til billard. – *mephitiske*: kvæ-lende.
- 77 *egyptisk Mørke*: bælgeområde, jf. 2. Mosebog 10:21-23
- 80 *Jantsraad*: se n.t. s. 30 – *Krigen*: træårskrigen 1848-50.
- 81 *Stiftelsen*: antagelig Vajsenhuset, et hjem for forældreløse børn. – *Neme-sis*: nattens datter i gr. mytologi, den som gudinde personificerede straf eller gengældelse, hvormed guderne rammer den overmodige; hun fremstilles ofte med vinger eller hjul som særlige kendetegn, her ret-færdig gengældelse, muligvis inspireret af den af M. Goldschmidt bl.a. i romanen *Hfenlos* (1853-57) udviklede lære om en i den jødiske tilvæ-